Utsatt eksamen PSYC3220 – Våren 2026

Du skal svare på en oppgave i del A og en oppgave i del B.
Oppgaven i del A teller 2/3 i sensuren, mens oppgaven i del B teller 1/3.
Begge oppgavene må være bestått for å bestå eksamen.

Del A: Velg **en** av følgende to alternativer:

Alternativ 1:

Hva vet vi om stabilitet og endring i personlighetstrekk i voksen alder? Drøft hvordan følgende prinsipper for personlighetsutvikling henger sammen med det vi vet om stabilitet og endring i personlighetstrekk i voksen alder: Prinsippet om kumulativ kontinuitet, modningsprinsippet, prinsippet om sosial investering og nisje-valgprinsippet.
Er det rimelig å si at funn fra tvillingstudier støtter plastisitetsprinsippet? Forklar.

Alternativ 2:

Johan er 45 år og skårer to standardavvik over gjennomsnittet på personlighetstrekket nevrotisisme. Da han var 25 år, skåret han et drøyt standardavvik over gjennomsnittet på nevrotisisme.

Johan har vanskelig for å stole på folk. Han føler lett at andre ler av ham bak hans rygg, og han unngår ofte sosiale situasjoner for å beskytte seg mot ubehag. Han er selvkritisk, har lett for å gruble, og han kan grue seg lenge til situasjoner han tror han ikke vil mestre. Han føler seg nervøs og trist mye av tiden, og opplever at han har hatt det slik siden han var tidlig i tenårene.

Johan har slitt med gjentakende depresjoner siden han var tidlig i tjueårene. Dette har gjort at han aldri har klart å fullføre utdannelse eller vært i jobb over lengre tid. Periodene med depresjon varer gjerne i to-tre måneder, og han merker at han sliter mye mer med konsentrasjon og søvn når han er deprimert enn når han ikke er inne i disse depressive periodene. Depresjonen til Johan har blitt mer alvorlig med årene, og han har blitt stadig mer sosialt isolert.

Drøft hvordan disse opplysningene om Johans depresjon og nevrotisisme kan tolkes ut ifra følgende teorier om personlighet og psykopatologi: Arr-modellen, sårbarhetsmodellen, patoplastisitetsmodellen og spektrummodellen.

Del B: Velg **en** av følgende to alternativer:

Alternativ 1:

Tenk deg at du har utviklet et nytt spørreskjema for å måle Big Five personlighetstrekk. Du har gjennomført en eksplorerende faktoranalyse (EFA) med oblimin rotering, basert på svarene fra 500 personer. Du har fått resultatene som er presentert i tabellen nedenfor (tallene i tabellen er faktorladninger).

N1-N5 er fem ledd (spørsmål) som skal måle nevrotisisme. E1-E5 er fem ledd som skal måle ekstroversjon. På samme måte er O1-O5, A1-A5 og C1-C5 ledd som skal måle henholdsvis åpenhet, medmenneskelighet og planmessighet. F1 til F5 i tabellen er tilfeldige navn på de fem faktorene som er trukket ut i faktoranalysen.

a) Drøft i hvilken grad disse resultatene støtter eller ikke støtter antakelsen om at testen måler de fem faktorene i Big Five.
b) Er det noen endringer du bør gjøre i testen for å forbedre den?
c) Du bestemmer deg for å utforske skalaen for åpenhet (O) nærmere, og legger de fem O-leddene inn i en IRT-analyse. Hva kan du da få svar på?

Variable	F1	F2	F3	F4	F5
N1	-0.35				
N2	-0.41				
N3	-0.55				0.62
N4	-0.46				0.51
N5	-0.37				0.52
E1	0.61				
E2	0.68				
E3	0.56				
E4	0.52				
E5	0.62				
O1				0.45	
O2				0.53	
O3				0.63	
O4				0.72	
O5				0.55	
A1		0.66			
A2	0.36	0.63			
A3		0.70	0.34		
A4		0.84			
A5		0.61			
C1			0.63		
C2			0.52		
C3			0.58		
C4			0.71		
C5			0.79		

Alternativ 2:

En norsk studie har samlet inn informasjon fra foreldre om deres barns temperamentstrekk. Barna var 18 måneder gamle da undesøkelsen ble gjennomført. Foreldrene svarte på fire spørsmål om temperamentstrekket negativ emosjonalitet. Nedenfor finner du resultater fra item response theory –analyse (IRT) av disse fire spørsmålene.

Tenk deg at du skal velge to eller tre av disse fire spørsmålene til en forkortet versjon av skalaen. Hvor mange og hvilke ledd ville du ha valgt? Begrunn svaret ut ifra IRT-resultatene nedenfor. Forklar hva som menes med at et ledd eller spørsmål har høy grad av informasjon. Er det noe i resultatene som indikerer om disse fire spørsmålene til sammen utgjør et godt mål på negativ emosjonalitet, eller er det noe som tilsier at man burde ha brukt andre spørsmål i tillegg? Begrunn svaret.

